

אלו טרפות פרק שלישי חולין

נח.

עין משפט נר מצוה

רלו א מיי פ"ג מהל'
מחלות אסורות
הלכה (ע"ו) [נ] סגל לאוין
קלג טושע"י י"ד טמן פו
סעף ג:
רלו ב מיי פ"ג מהלכות
אסורי מצח הלכה
יב:

ג [מיי] פ"ו מהלכות ע"ו
הלכה יד סגל לאוין מה
טושע"י י"ד טמן קמג
סעף י"א:

ד [מיי] פ"ג מהלכות
מחלות אסורות הלכה יא
סגל לאוין קלג טושע"י י"ד
טמן מ סעף י"א:

ה [מיי] פ"ג מהלכות
אסורי מצח הלכה יג
ופי"ג מהלכות שמיעה
הלכה יז:

רלו ו מיי פ"א מהלכות
שמיעה הלכה יג
סגל לאוין קלג טושע"י י"ד
טמן מ סעף י"א ויטמן פו
סעף ט:

לענין רש"י

פרש"י א. כמות הביצים
בהטלה אחת.

שיטה מקובצת

אל דהא לא גזרינן הכא
ביעני: [ג] אלא הא דתניא
ולד טרפה ברייתא היא
והוה מצי: [ג] לאתויי
ברייתא לפי שר' יהושע
הווכר בה:

רבינו גרשום

הכא תנאי היא: והוה זה וזה
גורם התנגלות דהיתירא
והתנגלות (דספק) דטרפה:
בדפוסא מאריא. דליכא
זה וזה גורם: א"כ גדלה
גמרה מביעי ליה. כלומר
אי בשיחלא קמא שהיו
הביצי במעיה כשנטרפה ולא
היו גמרה באיסור ולא
גדלה הגדלה משמע
ולאחר כן שנטרפה
גדלה באיסור: במאי קא
מיפלגי כגון שנטרפה
ולבסוף עיברה. כלומר
השתא דסבירא לן דטרפה
יולדת ומשחבת במאי קא
מיפלגי ר' אליעזר ור'
יהושע: כשנטרפה ולבסוף
עיברה. אי ולד מותר
באכילה דזה וזה גורם
מותר לר' אליעזר ולרבי
יהושע אסור: איתבייה
רב אשי לאמימר ושון
בביצה טרפה כו'. כלומר
היאך אמרת דטרפה אינה
יולדת והא הכא דטרפה
טענה ביצים: הכא במאי
עסקינן בשיחלא קמא.
כלומר שהיו במעיה קודם
שנטרפה אבל לאחר
שנטרפה לא טענה אלא
הא דתנן ולד טרפה ר'
אליעזר אמר לא יקרבי
כו'. כלומר השתא דאמרת
דטרפה אינה יולדת ר'
אליעזר ור' יהושע במאי
קא מיפלגי כו': והלכתא
בזכר עד י"ב חדש.
כלומר ספק טרפה זכר
כל שמתקיים י"ב חדש
ודאי לא טרפה הוא:
אמר רב פפא ש"מ מדרב
הונא הא דאמר שמואל
קישות שהתליע באביה
כו'. כלומר ש"מ מדרב
עזר דאמר כל שאין בו
דגש אינו מתקיים י"ב
חדש הא דאמר שמואל
קישות שהתליע במחובר
אסורה משום שרץ השורץ
על הארץ:

מבאן ואילך הוה ליה זה וזה גורם ומותר. לע"ג דבסוף כתובות
(דף ק"א): פסקינן כר' יהודה צפרדות דמספקא ליה צפרק
אוחו ואת בנו (לקמן דף ע"ט). אי חוששין לזרע האז או לא היינו
צמיתא דשרי כל חד צפאי נפשיה ולא שייך זה וזה גורם אצל הכא
דמד אסור ומד שרי הוה ליה זה וזה
גורם: **ושון** בביצת טרפה שהיא
אסורה. לא כמו שפירש הקונטרס
דקאי אפלוגתא דרבי אליעזר ורבי
יהושע אלא קאי אפלוגתא דבית שמאי
ובית הלל דפליגי צמיתותין צמסכת
עדיית (פ"ה מ"ח) דתנן התם צינת נבלה
שכמותה נמכרת צשוק צ"ש מתירין
ובית הלל אסורין ומודים צביצת טרפה
שאסורה מפני שגידולה צאיסור ואס
תאמר דהשתא חשבי צית הלל צינת
נבלה כצער דלשרי אפילו כמותה
נמכרת צשוק וצפרק קמא דליציה
(דף י"א): אמרינן השוחט את התרנגולת
ומלא צה צינים גמורות מותרות
לאכלן בחלב ואפילו רבי יעקב לא
פליגי. אלא דקאמר אס היו מעורות
בגידים אסורות אצל צשוקין מעורות
מותר ומירן צהלכות גדולות דגזי
איסור נבלה דאורייתא צמיתא לא לישרי
צער עוף צחלב דרבינן הקילו ורבינו
תם מירן דצביצת נבלה החמירו משום
דנבלה היו דבר האסור אצל צער עוף
צחלב דהוה היתר דכל חד ומד צפאי
נפשיה שרי ולפירושו מתיישב מה
שמפרש צערקין) דהא דאמר צריש
פרק הדל ע"ס הנכרי (עירובין דף ק"ג)
דאפילו ציעמא צבותא לא לישרי
איניש קמי רביה דהיינו כגון ששחט
התרנגולת ומלא צה צינים גמורות
דאי צמסכת צינים אומן אין צריכין
היתר דאין לך ע"ה שלא ידע שמומר
צחלב ולפי מירון הלכות גדולות קשיא
מאי אפילו דקאמר אפילו ציעמא
צבותא אטו מי פשוט היתר זה כל
כן טפי משאר מיני הא פלוגתא היא
לנמאן דאמר צער עוף צחלב דאורייתא
אסירא מידי דהוה אצינת נבלה ויש
לומר דלשהי קאמר אפילו שכל העולם
היו נוהגין צו היתר וצפרק קמא דליציה
(דף י"א): נמי פשיטא ליה לש"ס דשרי
גזי הא דאמר רב צינה ע"ס אילת
רובה נגמרה דקאמר למאי פלוגתא
דשרי לאוכלה צחלב זה צמעי אמה
אסירא והתניא השוחט התרנגולת כו'
משמע דפשיטא ליה ללא הוה פליג
רב ועוד י"ל דהיינו טעמא דלשרי
צ"ה צינת נבלה גזירה אטו צינת
קמא

דשיחלא קמא. צלע"ז פושט"א. אומן שהיו צמיעה צעשה שנטרפה
כולן אסורות צעובר ירך אמו הוא ועמה נטרפו: **מלאן ואילך**. היא
והזכר גורמין להם שיצאו ודבר שאיסור והיתר גרמו לו שיגדל מותר:
ושון. ר' אליעזר ורבינן דפליגי צולד צהמה טרפה: **צדפסנא מארעא**.

היא מעצמה מתמממת צחרך ויולדת
והואו חד גורם הוא: גדלה. משמע
כל גדוליה צאיסור: **אלא הא דסנן**.
כיון דאמרת דהאי מודים צביצת
טרפה צדפסנא מארעא דמד גורם
הוא קאמר מכלל דפלוגתיהוה צוה זה
גורם וע"כ צנטרפה ולצסוף עיברה
פליגי דליכא זה וזה גורם: **צמאי קא**
מיפלגי. על כרחק צנטרפה ולצסוף
עיברה: **להודיען כחו דרבי יהושע**.
מירוצא הוא: **סבירא ליה כרצ אחא**
צו יעקב. דאמר לעיל (דף י"א): הלכה
טרפה יולדת: **ומתני לה לדאמימר**
דאמימרין. הני ציעי דטרפה כו'
דליכא לפלוגי צין שיחלא קמא לשיחלא
צתרא אפילו צטרפה ודאית: **רבינא**
לא סבר לה. כוומיה ולא מני למימר
דשיחלא צתרא דהא לא טענה הלך
מוקי לה לדאמימר צספק טרפה והכי
קאמר דשיחלא קמא משהינן לה אי
הדרה וטענה לאו טרפה היא ושרו
קמאי: **מפני שגדלה צאיסור**. אלמא
טענה: **צמאי קא מיפלגי**. על כרחק
צעיברה ולצסוף נטרפה דאי צנטרפה
צרישא מו לא טענה וצבה פליגי רבי
אליעזר סבר [עוברן] ירך אמו הוא
והרי הוא כאחד מאיבריה: **ר' יהושע**
סבר כו'. וכיון דהאי הוא אדמיפלגי
כו': **ומודים**. ודאי צביצת [טרפה]:
צשיחלא קמא. דכיון דאגידא ציה
דמעורה בגידין כגופה דמיא: **והלכתא**
צוכר. ספק טרפה דלידה אי שיה שנים
עשר חדש ודאי לא נטרף ושוב אין
צריך לצדוקו כגון אס ספק דרוסה או
פולה או שמה ינקב הקרום צממת
שצאינהו שלקמה: **כל צריה שאין לה**
ע"ס אינה מתקיימת י"ב חדש.
ונפקא מינה דמפרש רב פפא:
קישות שהתליע באביה. צעודה
מחוברת: **אסורה**. הנועלת צאכילה
דכיון דמהלכת צתוך הקישות
והקישות מחוברת צקרקע שורץ
על הארץ. קרינא ציה אצל התליעה
צתלוש לאו שורץ הוא על דנפיק
מיניה ומהלך על גזי הקרקע
דמפרש צזילהי פרקין (דף י"א):
שמע

טרפה אסורה משום דגמרה צאיסור ומיהו אין נראה מירון זה דהא לא גזרינן א
ואטו ציעי דספסנא מארעא: **אלא הא דתניא** וד טרפה מ בו'. צרייתא היא והוי מני לאתויי צמיתותין דתמורה (דף י"א): כל האסורים לגבי
המוצא ולדמותין מותרין רבי אליעזר אומר ולד טרפה לא יקרבי לגבי מוצא אלא יתא ליה לאתויי צרייתא מ שרבי יהושע הווכר צה:
במאי קא מיפלגי בנטרפה. לשון הגמרא משמע דאי לאו דאמימר לא הוה קשה צמאי קא מיפלגי אלא יש לומר משום דאמר דאמימר
דשיחלא קמא לא מיתוקם ליה פלוגתיהוה צעובר ירך אמו וצעיברה ולצסוף נטרפה דאס כן קס ליה אמימר כרבי אליעזר דשמותי הוא ולאריך
לישנא דלקמן יש לפרש משום דקסבר טרפה אינה יולדת קא קשה ליה צמאי קא מיפלגי דלא מיתוקמא פלוגתיהוה צוה זה וזה גורם אסור ואס
תאמר ואמאי לא יתא ליה לרב אשי השתא לאוקומי פלוגתיהוה צוה זה וזה גורם הא שמעינן ליה לרבי אליעזר צהדיה צפרק כל שעה (פסחים
דף י"א): דאמר דקמני וכן היה רבי אליעזר אסור צכל איסורין צצמורה ויש לומר דשמתא לא שמיע ליה לרב אשי הוה צרייתא:
ורבי אליעזר סבר זה וזה גורם אסור. כמו שהגירסא כאן כך יש לה להיות צפרק כל האסורין (תמורה דף י"א). ויש ספרים דגרסי
התם למאן דאמר יולדת פליגי כשנטרפה ולצסוף עיברה דרבי אליעזר סובר ירך אמו הוא וליתא: **אי הכי אדמיפלגי**
צגבוה ליפלגי דאורייתא. לשון אי הכי קשה דעני יכול להקשות כן וצריך למנאש טעם למה היה מתיישב הא דמיפלגי לגבוה אי הוה מתיישב
פלוגתיהוה צעובר ירך אמו הוא יותר מהשתא דמוקי לה צוה זה וזה גורם ולאריך לישנא איפכא: **והלכתא בזכר כ"ש שנים עשר חדש**.
למאי דמסקינן השתא הלכתא דטרפה אינה יולדת לא מיתוקמא פלוגתיהוה דרבי אליעזר ורבי יהושע אלא צעובר ירך אמו ורבי יהושע סובר
לאו ירך אמו הוא וגזי צינה מודה כיון דאגידא צגופה כגופה דמיא ותימה דצריש שור שנגח את הפרה (צ"ק דף מ"א). משמע איפכא דאמר
מ רבה פרה שהזיקה גובה מולדה מאי טעמא גופה היא תרנגולת שהזיקה אינו גובה מצלימתה מאי טעמא פירשנא צעלמא היא ומשמע
דאפילו ליתא לפרה גובה הכל מולדה ואמאי הא אפילו אי סייע הולד צנגיחה ש דאי וולדה נגמו לא היה יכול לגבות מן הולד כל הנזק
היכא דליתא לפרה כיון דלאו ירך אמו הוא וגזי תרנגולת אמאי אינו גובה מצלימתה ויש לומר דהתם מייירי צביצת גמורות דלא אגידי צגופה
וגזי מויק אמר ליה אייתי ראייה דההיא שעתא הוה אגידא צגופה ושקול וגזי טרפה אסור ולענין ולד היינו טעמא אף על גב דצעלמא
עובר ירך אמו הוא לענין טרפות שאני דתלוי צחיות צהמה ולעובר יש לו חיות צפני עצמו וצבצא קמא (דף מ"א). הארכתי צו:

א) עדיית פ"ה מ"א תמורה
לא ע"ש, ג) [צ"ל דמיא],
א) צבויות ו. תמורה י:
[צמיתא ע"ו], ד) [תמורה]
לא, ה) [נשן סנהדרין]
פ. ע"ו מטו. פסחים א,ו,
ו) [צבכות ע"ו], ו) [צ"ל
דמיא], ח) [נטיין סג:
מיר גה. צ"ק עת: סנהדרין
(פ"ה) פ: תמורה י: יא,
יע. כה. סה: ל: לא],
ט) [לקמן סו, ו] [ויקרא יא],
ס) [שס"ו, ו] [עברך צמח],
ט) [עין מוס' עירובין סג:
ד"ה אפילו ומוס' צ"ל
ו: ד"ה צינים], ו) [ענין]
היב מוס' גיטין טו: ד"ה
לא גט], ח) [צ"ל דבא],
ט) [צ"ל דהיא],

גליון הש"ס
גמ' רבי אליעזר סבר
עובר ירך אמו. עין פ"ב
דפרה:

מוסף רש"י

ולד טרפה. ואינו ממיס
היו זה וזה גורם בבורות
א. כח דהיתירא עדיף
ליה. טוב לו להשמיענו כח
דברי החמיר, שהוא יאמר
על שמועמו ואינו יאמר
להמיר, אלא כח האסורין
אנה ראייה, שהכל יכולין
להמיר ואפילו צבצר
המותר (ביצה ב).